

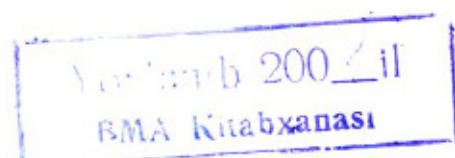
Azərbaycan bəstəkarlarının organ musiqisi

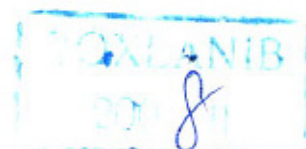
TOTAL FINA ELF

AZƏRBAYCAN BƏSTƏKARLARININ

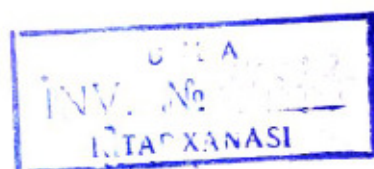
ORQAN MUSIQISI

I

Redaktəsi və tərtib edilməsi *Rəna İsmayilovanındır*

Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı
Bakı-2000

REDAKTOR - TƏRTİB EDƏNDƏN

Azərbaycanda professional orqan mədəniyyətinin yaranması 1960-cı ildə Azərbaycan Dövlət konservatoriyasının nəzdində orqan sinfinin açılması ilə əlaqədərdir. Orqan sinfinin açılışı milli orqan ifaçılar kadrlarının inkişafına təkan vermiş və ümumiyyətlə orqan ifaçılıq məktəbinin təməl daşını qoymuşdur. Bu isə, təbii ki, Azərbaycan bəstəkarlarını ruhlandırmış və onlar bu gözəl alətin sirlərini və texniki imkanlarını öyrənərək yeni-yeni əsərlər yaratmağa nail olmuşlar.

70-ci illərdən başlayaraq bəstəkarlarımız orqan üçün bir sıra maraqlı əsərlər yazmışlar. Onların içərisində Nazim Əliverdibəyovun "Bayatı-Şiraz", Nəriman Məmmədovun "Muqam-Rəng", Zakir Bağirovun "İntroduksiya və fuqa", Xəyyam Mirzəzadənin "Ağ və qara" prelüdləri, Vasif Adıgözelovun "Muqam-Fantaziya", Arif Mirzəyevin "Simfoniya-solo", Fərəngiz Əlizadənin "Fantaziya", Rəhilə Həsənovanın "Qəsidə", Fərəhəng Hüseynovun "Mərasimlər", Aqşin Əlizadənin "Muqam sədələri", Sevdə İbrahimovanın orqan və simli orkestr üçün konsertini və başqa əsərlərin adlarını çəkmək olar. Qısa bir zamanda yazılmış bu əsərləri birləşdirən bir prinsip var, o da, milli xalq musiqisinin ənənələrinə, milli melodiya, lad-intonasiya və ritmik xüsusiyyətlərinə əsaslanmasıdır.

Azərbaycan xalq musiqisinə xas olan sərbəst improvizə halında musiqi materialının inkişafı orqan alətinin improvizə vokal təbiyyətinə çox yaxındır. Azərbaycan bəstəkarları xalq ifaçılarının, həm də xalq alətləri olan (zurna, tütək) səslənməsini öz orqan əsərlərində yarıdıcı halda göstərə biliblər.

Bu topluya ilk dəfə olaraq Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin üç görkəmli nümayəndələrinin əsərləri daxil edilmişdir. Bunlar N. Əliverdibəyovun "Bayatı-Şiraz", V. Adıgözelovun "Muqam-Fantaziya" və A. Əlizadənin "Muqam sədələri" əsərləridir. Onları birləşdirən xalqımızın ən sevdiyi və zəngin xəzinəsi olan muqam janrına əsaslanmasıdır.

Redaktor-tərtibatçı nəşr olunan əsərlərin interpretasiyasını bu və ya digər orqan tipi ilə əlaqələndirməyi məqsədə uyğun hesab etmir. Zənn etmək olar ki, ifaçı malik olduğu orqanda münasib ifadə vasitələri tapa bilər. Bəzi reqistrlərin son dərəcə lakonik göstərişləri isə orqan ifaçısına istənilən tembr rəngarəngliyinə nail olmaq üçün köməklik edə bilər. Digər məqamlarda məcmuənin redaktoru minimal göstərişlərlə kifayətlənir. Belə ki, müxtəlif orqanların içərisində yalnız orqan ifaçısı şəxsən, zəlin akustikasından çıxış edərək, əsərin registr planını müəyyənləşdirə bilər.

Rəna İsmayılova.

MUĞAM-FANTAZİYA

Vasif ADIGÖZƏLOV

(1989)

Andante

The musical score is written for a single melodic line in bass clef. It begins with a tempo marking of 'Andante' and a dynamic marking of 'f' (forte). The key signature is one sharp (F#). The score is divided into three systems. The first system contains four measures, the second system contains four measures, and the third system contains three measures. The third system includes fingerings 5, 6, and 7 for the right hand. The score is dedicated to Rəna İsmayılova.

cresc. poco a poco

allargando **Maestoso**

***ff* (Tutti)**

First system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some with accents. The middle staff (bass clef) contains a series of chords, mostly triads and dyads, with some accidentals. The bottom staff (bass clef) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some with accents.

Second system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some with accents. The middle staff (bass clef) contains a series of chords, mostly triads and dyads, with some accidentals. The bottom staff (bass clef) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some with accents.

Dramatico

Third system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some with accents. The middle staff (bass clef) contains a series of chords, mostly triads and dyads, with some accidentals. The bottom staff (bass clef) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some with accents. The system concludes with a double bar line and a key signature change to one sharp (F#).

Fourth system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some with accents. The middle staff (bass clef) contains a series of chords, mostly triads and dyads, with some accidentals. The bottom staff (bass clef) contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some with accents. The system concludes with a double bar line and a key signature change to one sharp (F#).

First system of musical notation, measures 1-3. The music is in 4/4 time, key of D major (two sharps). The right hand features a continuous eighth-note melody with slurs and ties. The left hand provides a steady bass line of quarter notes. Measure 1 starts with a treble clef and a key signature of two sharps. Measure 2 has a treble clef and a key signature of two sharps. Measure 3 has a treble clef and a key signature of two sharps.

Second system of musical notation, measures 4-6. The music continues in 4/4 time, key of D major. Measures 4 and 5 contain triplets in the right hand, indicated by a '3' above the notes. Measure 6 is a final measure in 4/4 time. The left hand continues with quarter notes. Measure 4 has a treble clef and a key signature of two sharps. Measure 5 has a treble clef and a key signature of two sharps. Measure 6 has a treble clef and a key signature of two sharps.

Third system of musical notation, measures 7-8. The music continues in 4/4 time, key of D major. The right hand features a continuous eighth-note melody with slurs and ties. The left hand provides a steady bass line of quarter notes. Measure 7 has a treble clef and a key signature of two sharps. Measure 8 has a treble clef and a key signature of two sharps.

Pesante

Fourth system of musical notation, measures 9-10. The tempo/mood changes to **Pesante** (Heavy). The music is in 4/4 time, key of D minor (two flats). The right hand features a continuous eighth-note melody with slurs and ties. The left hand provides a steady bass line of quarter notes. Measure 9 has a treble clef and a key signature of two flats. Measure 10 has a treble clef and a key signature of two flats. The word *legato* is written above the first measure of the right hand.

allargando

fff

Tranquillo

III

p

rall.

I mf ritmico

poco a poco cresc.

First system of music, measures 1-4. Treble and bass staves show chords and eighth notes. A single bass line is below. Time signature changes from 4/4 to 3/4 at measure 3.

Second system of music, measures 5-8. Treble and bass staves show chords and eighth notes. A single bass line is below. Time signature changes from 4/4 to 3/4 at measure 7. Markings include *ritardando* and *ff*.

Third system of music, measures 9-12. Treble staff shows a single line with a cadenza. Markings include *Allegro risoluto*, *sf*, and *(cadenza)*.

Fourth system of music, measures 13-16. Treble staff shows a single line with a cadenza. Markings include *sf* and *(cadenza)*.

Fifth system of music, measures 17-20. Treble staff shows a single line with a cadenza. Markings include *sf* and *(cadenza)*.

Sixth system of music, measures 21-24. Treble and bass staves show chords and eighth notes. A single bass line is below. Time signature changes from 4/4 to 3/4 at measure 23. Marking includes *rit.*

Seventh system of music, measures 25-28. Treble staff shows a single line with a cadenza. Markings include *II Rubato ad lib.* and *p dolce*.

Pastorale

III cantabile

First system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with a slur over the first two measures, a triplet of eighth notes in the third measure, and a piano (*p*) dynamic marking in the fifth measure. The middle staff (bass clef) contains a melodic line with a slur over the first two measures. The bottom staff (bass clef) contains a melodic line with a slur over the last three measures.

Second system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with a slur over the first two measures and a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking in the fourth measure. The middle staff (bass clef) contains a melodic line with a slur over the last three measures. The bottom staff (bass clef) contains a melodic line with a slur over the last three measures.

Third system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with a slur over the last three measures. The middle staff (bass clef) contains a melodic line with a slur over the last three measures. The bottom staff (bass clef) contains a melodic line with a slur over the last three measures.

Fourth system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with a slur over the last three measures. The middle staff (bass clef) contains a melodic line with a slur over the last three measures. The bottom staff (bass clef) contains a melodic line with a slur over the last three measures.

First system of music. Treble and bass staves. Treble staff has a *mf* dynamic marking. The music features a melody in the treble and a bass line in the bass. The key signature has one sharp (F#).

Second system of music. Treble and bass staves. The music continues with a melody in the treble and a bass line in the bass. The key signature has one sharp (F#).

Third system of music. Treble and bass staves. Treble staff has a *ff* dynamic marking. The music features a melody in the treble and a bass line in the bass. The key signature has one sharp (F#). The system ends with a *rit.* marking.

Fourth system of music. Treble and bass staves. Treble staff has a *Tutti fff* dynamic marking. The music features a melody in the treble and a bass line in the bass. The key signature has one sharp (F#). The system ends with a *Tempo I* marking.

<i>N. Əliverdibəyov</i> . Bayatı-Şiraz	3
<i>V. Adıgözalov</i> . Muğam-Fantaziya	13
<i>A. Əlizadə</i> . Muğam sədələri	25

AZƏRBAYCAN BƏSTƏKARLARININ ORQAN MUSIQISI

Redaktor-tərtib edən *Rəna İSMAYILOVA*
Kompüter yığımı, redaktor *Xanlar NOVRUZOV*

İ 17 **Azərbaycan bəstəkarlarının orqan musiqisi**
"Azərnəşr"-in qrafiki ilə çap olunur. Bakı, 2000, 40 səh.

"YENİ MUSIQI" cəmiyyətində "*Sibelius 7*" not kompüter nəşr sistemi vasitəsilə dərc edilmişdir.

Stfariş 115. Tiraj 150 nüsxə
"Qismət" Nəşriyyat-Poliqrafiya və Ticarət LTD
tərəfindən çap olunmuşdur.

